

2008-2009/2

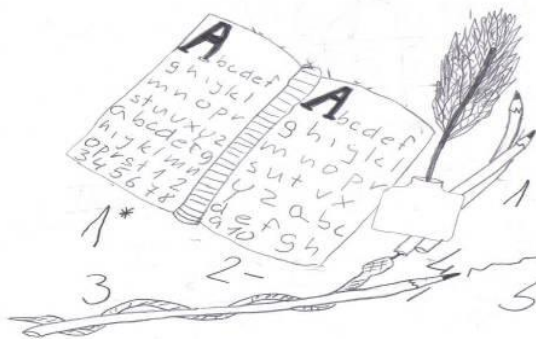
ŠKOLOVINY

časopis žiakov
ZŠ Hrnčiarскеj v Humennom

OBSAH :

Pár slovíčok na úvod	2
Kde sa vzalo, tu sa vzalo, euro sa k nám zakotúľ'alo.....	3-4
Dovidenia koruna, vitaj euro !.....	5-8
O zmene smutne či veselo, alebo ako to vidím ja.....	9-11
Susedské vzťahy, alebo ako to bolo.....	12
Tak čo, euro ?	13-14
Euro a zabehnutý život	15-16
A ešte predsa trochu teórie	17

Milí školovníči, teda žiaci - euroškoláci !

Uf!
Fíha !
No teda !
Tak nám třeba !
To kto vymyslel?
To už svet nevidel !

Tak aj onak híkajú a lamentujú babky, dedkovia, mamky, ockovia, tetky aj ujkovia, mladí aj starí, okolití svet ... Že prečo ? Pre euro ! Pýtate sa čo to je ? Čo je to euro ? No predsa nová mena ! To už vie každý ! Vy ešte nie ? No nič, to nevadí, náš časopis vám hneď a zaraz poradí !

Práve pre vás sme pripravili toto extračíslo Školovín s extra názvom Euroviny !!!

Že neviete načo ? Čo s tým ? Nebojte sa, hneď vám medzery vo vedomostiach o eure doplním ! Ojojój! Ved' to nie je žiadna veda, do **ŠKOLOVÍN - EUROVÍN** sa len začítať treba !!!

Dozačítania !
Vaša redaktorská rada

Kde sa vzalo, tu sa vzalo, euro sa k nám zakotúľalo ...

No teraz trochu vážne ! Ako správny občania eurozóny by sme mali vedieť isté údaje, ktoré súvisia so zmenou našej meny. Tak poďme na to ! Ponúkame ti, milá čitatel'ka, milí čitateľ, najčastejšie otázky a odpovede. Nech sa páči :

1. Čo je to euro?

Euro je spoločná mena krajín Európskej únie, ktoré sú aj členmi Hospodárskej menovej únie. Euro je po americkom dolári druhou najvýznamnejšou svetovou menou. Jedno euro má 100 centov. Euro bolo možné použiť v bezhotovostnom styku od 1. januára 1999.

2. Ako vznikol názov ?

Názov meny euro vybrali hlavy členských štátovna summite Európskej rady v Madride v decembri 1995.

3. Čo je eurozóna?

Eurozóna je geografická oblasť krajín EÚ, ktorých spoločnou menou je euro. Eurozóna vznikla v januári 1999 keď Európska centrálna banka prebrala zodpovednosť za menovú politiku od národných centrálnych bánk jedenástich členských štátov EÚ. V roku 2001 do eurozóny vstúpilo Grécko a v roku 2007 ako trinásty člen Slovinsko. V súčasnosti tvorí Eurozónu 15 členských štátov spolu s Cyprom a Maltou, ktoré prijali euro 1. januára 2008.

4. V ktorých krajinách sa dá platiť eurom?

Euro je v súčasnosti národnou menou v 15 krajinách eurozóny: Belgicko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Luxembursko, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Španielsko, Taliansko, Slovinsko, Cyprus a Malta. So súhlasom Európskeho spoločenstva je euro legálnym platidlom aj v niektorých krajinách, ktoré nie sú členom EÚ. Ide o malé krajiny, ktoré ani pred zavedením eura nepoužívali svoju vlastnú menu. Patrí sem San Marino, Monako a Vatikán. Bez formálnej dohody však euro používajú aj ďalšie európske krajiny: Kosovo, Čierna Hora a Andorra.

5. Aký je oficiálny znak eura?

Stváranie znaku eura € bolo inšpirované gréckym písmenom epsilon ako odkaz na kolísku európskej civilizácie a vyjadruje prvé písmeno slova Európa.

6. Čo je Európska centrálna banka?

Európska centrálna banka (ECB) je centrálnou bankou pre spoločnú európsku menu euro. ECB určuje menovú politiku pre krajiny eurozóny a jej cieľom ECB je udržiavať v eurozóne cenovú stabilitu – nízku infláciu. ECB sídli vo Frankfurtu v Nemecku.

7. Aké sú eurové bankovky a mince?

Existuje sedem eurových bankoviek: 500, 200, 100, 50, 20, 10, 5 eur a 8 eurových mincí v hodnote: 2 eurá, 1 euro a 50, 20, 10, 5, 2, 1 centov.

Každá eurová bankovka predstavuje jeden architektonický štýl. Na líčnej strane sú zobrazené okná a brány, ktoré sú symbolom európskeho ducha otvorenosti a spolupráce. Okrem toho je na prednej strane zobrazená aj vlajka Európskej únie. Dvanásť hviezd vyjadruje dynamiku a harmóniu súčasnej Európy. Mosty na rubovej (zadnej) strane symbolizujú komunikáciu medzi európskymi národmi a medzi Európou a zvyškom sveta. Eurové bankovky sú dielom Róberta Kalinu z Rakúskej centrálnej banky, ktorého výtvarné návrhy vyhrali v roku 1996 celoeurópsku súťaž.

5eurová bankovka – klasický sloh

10 eurová bankovka – románsky sloh

20 eurová bankovka – gotický sloh

50 eurová bankovka – renesančný sloh

100 eurová bankovka – barok a rokoko

200 eurová bankovka – vek železa a skla

500 eurová bankovka – moderná architektúra 20. storočia

8. Aké sú ochranné znaky eurových bankoviek?

Všetky eurové bankovky sú chránené proti falšovaniu najmodernejšími ochrannými prvkami a špecifickým papilom. Bankovky obsahujú reliéfnu tlač, vodoznak, ochranný prúžok, sýtlačovú značku, hologram a buď zlatistý pruh (nižšie hodnoty) alebo opticky premenlivú farbu (vyššie hodnoty).

Dovidenia koruna, vitaj euro !

Koruna je dobrá mena, prišla však už veľká zmena!

Netreba sa eura báť, len ho smelo prijať.

Veď euro to nie je zlý sen, iba nový trend.

Kto chce veľa eura mať, musí veľa pracovať.

Diana Simova, VII.A

Od prvého januára

čas zmien nastáva.

Euro sa nám prikotúľ'a,
vchod do sveta pootvára.

My sa zmeny nebojíme,
hrdo sa jej postavíme.

Kalkulačky vytiahneme
a už máme po probléme.

Čerevková, VII.A

Eurá - mince rozbehli sa
do peňaženiek veľkých, malých.

Máš už doma eurobalík?

Konverzný kurz je stanovený,
my všetci sme už pripravení!

Alexandra Korucová, 7.B

Novým rokom s prvým krokom,
korune dávame húfne zbohom.

Do obchodov utekáme,
za eurá ich vymieňame.

Eibová, VII.A

Euro sa blíži k nám,
peňaženku otváram.

Každý sa naň veľmi te
do banky si zmeniť beží

Richard Macko, VII.A

*Euro k nám už uteká,
máme ho aj doma,
Kričí, vrieska, narieka:
„Vezmi si ma, vezmi si ma !“*

*Na Slovensku už ho máme.
Ako sa s tým porátame?
Tešíme sa z neho,
radi ho už máme,
ved' ho už poznáme.*

Ondrej Sekerák, V.A

Už je tu zmena veľká,
zväčší sa nám peňaženka.
Koruna už je minulosťou,
euro je tu novým hosťom.
Slovensko je malým štátom,
euro je však veľkým hráčom.
Mám pocit, že koruna sa vráti
a euro sa navždy stratí

Martin Onduško, IX.B

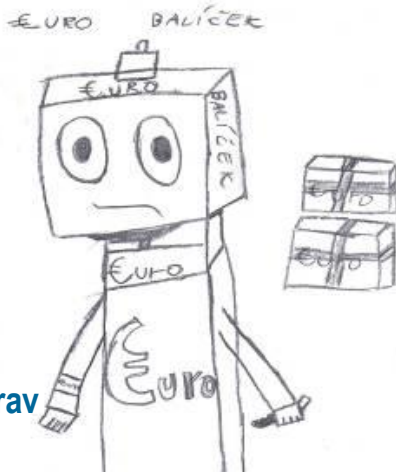
Koruna končí,
euro teší sa,
zvonec už zvoní,
veci menia sa.
Silnejší víťazí,
slabší odchádza,
koruna v peci sa topí ,
v euromincu mení sa.

Braňo Dutko, IX.A

ODCHOD

Koruna nám odchádza,
už nadišiel jej čas,
v pamäti nám však ostáva,
aj keď letí do minulých čias.

Katarína Radová, IX.A

Pozdrav

PROSBA

V januári veľký tresk,
v hlave sa mi bude pliešť.
Meníme menu,
meníme zvyky.
Daj, Bože, aby sme si rýchlo zvykli !

Lukáš Třešňák, IX.B

Holá, holá, holá !
Euro nás už volá !
Už chcem rýchlo ku vám prísť,
koruna je slabá, musí ísť!

Viliam Vozár, IV.B

Klement Kanaloš, IX.B

Óda na euro

Ó, euro nové a malé,
sníva sa mi s tebou stále.
Všade je chaos veľký,
kupujú sa europeňazky.
Tešia sa už bankári.
Máme úsmev na tvári?

Jana Husovská, IX.B

Klopanie

Klop, klop, klop .
Kto to klope na dvere?
To ja, euro z Európy,
prichádzam k vám pod Tatry.
Ste už na mňa zvedaví ?

Veronika Žaková, VII.A

Banky

Každá banka dobre vie,
čo to nové euro je.
Ja to zmena a aj mena,
poškodiť nám vraj nemá.
Ja som človek pripravený,
novou menou nie zaskočený.
Euro hýbe celým svetom,
nech je lepšie všetkým deťom.

Kludia Cimrová, VIII.A

Mena

Euro je naša mena,
chváli ju aj moja žena.
Dostali sme balíček,
malý ako malíček.
A v balíčku kalkulačka,
rozbila ju moja mačka.

Kristián Šperňák, IV.B

Privítanie eura!

V Bratislave na Silvestra o polnoci euro trieska.
Ohňostroj ho vykresľuje, chudobu nám naznačuje.
Pri štrngnutí pohárika na euro si každý zvyká.
V hlave nám víria otázky, či budeme mať peniažky.
Euro sa k nám zakráda, kríza ho už ovláda.
Na euro už každý čaká od poslanca až po žiaka.
Budú s eurom problémy? Z toho nie sme nadšení!
V bankách ľudia v radoch stoja, o peniažky sa len boja.
Len čakajte na tú zmenu, s eurom „štedro“ pripravenú !

Anna Perháčová, VII.B

O zmene smutne či veselo, alebo ako to vidím ja

Koruna bola našou menou už mnoho rokov, ale teraz sa to zmenilo. Našu korunu nahradilo euro. Máme novú menu. Začala sa bláznivá doba, musíme sa prispôbovať bláznivej méně, tak to už musí byť, nič sa už nedá vrátiť. Euro je však pre našu ekonomiku potrebné. A čo so starými mincami? Ja osobne si robím zbierku starých mincí. Aby som nezabudol.

Juraj Strakoš, 7.B

Euro je mena, ktorú používajú niektoré štáty Európskej únie. Od 1. januára ju máme aj my, čiže občania Slovenskej republiky. Ľudia na Slovensku nemajú rovnaké názory na prijatie tejto meny. Niektorí sú za to, aby euro Slovensko používalo ako platidlo, iní zasa vravia nie. Je to preto, lebo si myslia, že s eurom príde aj inflácia (zdražovanie cien). Ja si myslím, že na euro si budeme dlho zvykať a priklaniam sa k „nie“ názoru.

Adrián Slobodník, VII.B

Keď platím eurami,
mám menší problém s nervami.

Martin Filip, IX.B

Svetonázor

Ja sa eura nebojím, ale vždy si za svojim stojím.

Euro sa mi nepáči, dúfam, že mi prepáči.

Ja som Slovák z východu,
patrím k malomestskému národu.

S radosťou prijmem len malú zmenu,
nie rozsiahlu finančnú premenu.

Peter Szabó, IX.B

OBAVA

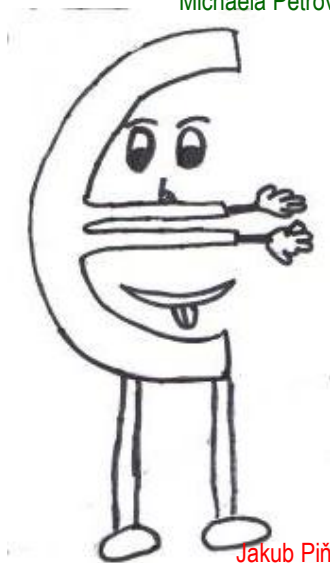
Každý sa ma obáva, aj keď som k vám už zavítala. Prečo si zo mňa robíte veľkú hlavu? Radšej skontrolujte, či nemáte kapsu deravú! Veď ja nie som žiadna veda. Kto ma vyskúša, už si ma nedá. Som malá, nová, guľatá, od Silvestra k vám prijatá. Vaša eurominca.

Michaela Petrovčíková, IX.B

ČO ĎALEJ ?

Tlačí sa k nám nové euro
na kontá, do bánk, do peňaženiek.
Bude sa k nám správať štedro ?
Mince sa budú sypať z vreciek.
A čo s našou korunou ?
V dejepise isto spomenutá bude.,
Aj keď žiť budeme s inou menou,
nikdy sa na „ES KÁ“ nezabudne.

Janka Smoleňáková, IX.A

Jakub Piňko, IV.B

ODCHOD

Koruna už ide preč.

Jedni sa smejú, iní tasia meč.

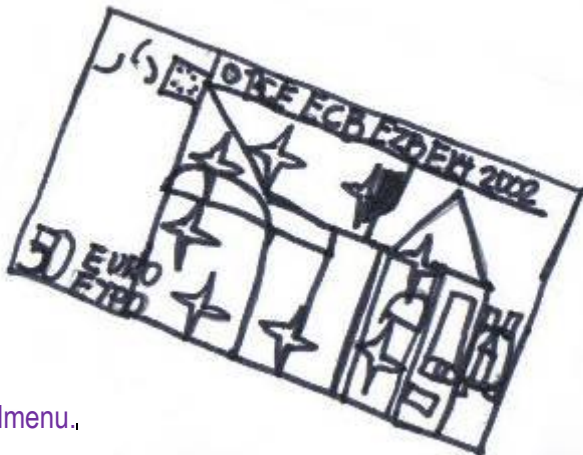
Nuž čo, máme už novú menu.

Koruna ide do dôchodku za odmenu..

Maľby Pribinu či Bernoláka,

z myslí našich nik neodláka.

Petra Palatášová, IX.A

Veronika Harajbičová, IV. B

PRÍCHOD

Euro k nám prichádza, nie je to však náказа.

Keď eurom zaplatíme, v eurozóne sa nestratíme.

Euro je čosi nové, hlavy máme hrdo hore.

Europeňaženky prichystané máme,

euromince do nich poukladáme.

Takže euro hurá, hurá...

čaká ťa tu ľudí fúra.

Matúš Nazad, VII.A

Susedské vzťahy, alebo ako to bolo...

Euro a slovenská koruna sú susedia. Bývajú v slovenskoeurópskej peňaženke. Pekne vedľa seba. Slovenská koruna v jednom priečinku a euro v druhom. Jeden pekný letný večer pozerali finančné správy. Každý vo svojom priečinku. Hlavnou témou boli obavy ľudí z príchodu eura. Obavy, že po duálnom zobrazení cien obchodníci ceny zvýšia, že mince sa ľahko popletú, obavy o dôchodok, o vreckové ... Ustráchaní ľudia smútiaci za slovenskou korunou a zatracujúci euro. Euro smutne vyplo televízor a koruna si rýchlo kúpila kvapku šampanského. Ved' koruna víťazí. Oslava netrvala dlho. Rýchlo jej došlo, že mienka týchto ľudí vývoj neovplyvní. Oslava víťazstva sa zmenila na oslavu odchodu. Pokorená slovenská koruna preskočila z jedného priečinka do druhého a na poslednú chvíľu nadviazala priateľské vzťahy s eurom. Už nemá žiadnu nádej, čas sa minul a ona sa chce s čistým svedomím odst'ahovať zo slovenskoeurópskej peňaženky do čierneho mesta zabudnutia.

Nikola Taňkošová, VI.A

Tak čo, euro ?

NÁKUP

a som ešte maličká,
kupuje mi mamička.
Euro – to je ale trhák,
vie o ňom už každý prvak!
Ujo, teta a aj dedko,
lebo ten vie ozaj všetko.

Natália Capová, I.A

ŠŤASTIE

*Ja som euričko šťastia,
ľudia si mnou chlebík mastia.
Do styku prídem spolu s vami,
privítajú ma lacnými cenami.
V peňaženkách budem rásť,
musíš ma však dobre pást'!
Nie som malé, ani staré,
so sebou ma nos stále.
Mám aj trocha strach,
čo keď prinesiem krach!
Cítim sa tak čudne,
so mnou ti nebude nudne.
Banka sa o mňa stará,
ako o vás vaša mama.*

Lubko Csetó, IV.B

*Ja som euro euričko,
prinesiem ti autíčko.*

Ráchel Reháneková, VI.A

Euro je naša mena

Určite aj veľká zmena

Rozmýšľať pri tom veľa treba

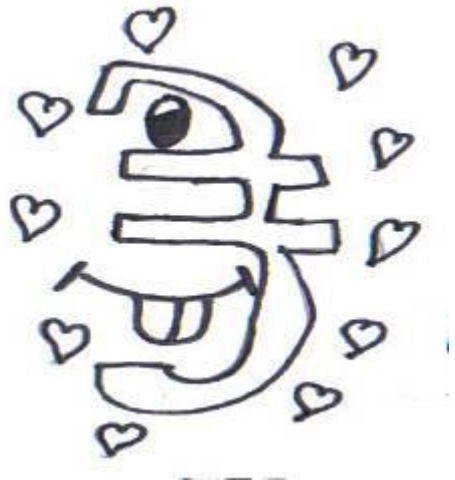
O rozum prídem pre teba

Mena sa nám mení

Euro sa už cení

Na nový rok už tu bude

A rozhodne o našom osude

Martinka KAROLOVÁ, IV:B

Barbora Bačenková, VI.A

Euro je známa mena,
nová, pekná, vychválená.
Padá z neba ako sneh,
vôkol počuť šťastný smiech.
Už je to tu!
Na nový rok prišla k nám,
do peňaženiek vletela nám.

Zuzka Jevčáková, IX. B

... euro a zabehnutý život ...

Môj Pes a euro

Po Slovensku už dlhý čas, letí fáma ku každému z nás.

Médiá sa prebiehajú, kto podá aktuálnu správu.

Kontroverzný kurz na nás číha, prepočet v hlave sa mi mihá.

Za korunami nám bude ľúto, veď sme mali dosť silné puto !

Čo už ? Zvykaj si na novú menu, prinesie ti veľkú zmenu !

Všade počuť euro, euro ... S mojím psíkom to však nehlo !

Adam Kováč, VII.B

Stratené euro

Na prechádzku s Dunčom som si zobral aj desať eur. Hrali sme sa, až mi bankovka vypadla... Ani som si to nevšimol. Stretával som ježkov, vtáčiky i rôzny hmyz. Ovonieval som kvety, zbieral som hríby. Až keď som prechádzal parkom, stretol som holuba, ktorý si hrkútal vetu: „Meníme menu, nie cenu.“ Vtedy som si spomenul na svojich desať eur. Kde ich mám? Začal som si prehľadávať vrecká. Na ľavej aj na pravej strane. Desať eur tam nebolo. Musel som sa vrátiť a hľadať. Aj doma som hľadal, no nenašiel som ich. Skoro som pri hľadaní zabudol na Dunča, ktorý naháňal motýľa. Rozbehol som sa za ním. Pozrel som sa naňho, ako si veselo pobehuje okolo mňa. Vtedy som zbadal jeho papuľu. Mal okolo nej čosi ružové. Zblízka som sa na neho pozrel a zistil som, že je to tá bankovka, ktorú som hľadal.

Kamil Fedič, IV.B

EURO NA LÚKE

Na zasneženej lúke sa stretli zvieratká. Mali vážny rozhovor. Rozprávali sa o eurách. Nevedeli si predstaviť, aké sú to peniaze. Usilovná včielka vravela : „Ja budem mať veľa eur, lebo som veľmi usilovná.“ Pes zabrechal: „Ja budem eurá strážiť, aby sa nerozutekali.“ Motýľ rozmýšľal, že si za eurá kúpi nové zafarbenie krídel, na ktoré je taký pyšný. Ježko už plánuje, že si všetky eurá, ktoré nájde na ulici, napichne na svoje pichliače. Prefikaná myška sa ich všetkých spýtala: „ A videli ste už tie eurá? Rozprávate o nich a ani neviete, ako vlastne vyzerajú. Keď ich ja nájdem, rýchlo ich ukryjem.“ Zvieratká boli smutné, že o eurách vedia tak málo. Ale veselý holub ich poučil : „Bol som vo svete a videl som eurá. Sú papierové aj kovové. Platí sa nimi vo viacerých krajinách. Nemusíte sa ich báť.“ Zvieratká sa spokojne rozišli. Veria, že si rýchlo zvyknú na eurá. A vo zvieracom obchodíku nebudú mať problémy.

Natália Marková, IV.B

EUROMONIROZPRÁVOČKA

Bol raz jeden eurodomček a v ňom žil eurostarček. Sedával na erostoličke a eurá mal vždy na europoličke. Eurostarček sa eura nebál, radšej si o eure spieval. Denne stával pri europloťe, vo veľkej peknej Európe.

EUROSLIEPKA

Eurosliepka v kuríne netrpezlivo čaká,
kedy bude znášať guľatučké eurá.
Na Silvestra o pol noci prišiel už jej čas,
odvtedy už môžeš prvé eurá do vrecka si dať.

Jakub Gajdoš, VI.A

Adam Haluska, VI.A

Jakub Piňko, IV.B

...a ešte predsa trochu teórie ...

Ako si máš lámať jazýček, keď o eure rozprávať chceš ? Práve tu ti poradíme ako **byť in**, aby euro z vašich úst znelo tak ako má byť ! Pretože podľa európskych predpisov sa v nominatívne jednotného čísla vo všetkých úradných či štátnych jazykoch krajín EÚ má používať tvar "euro". V ostatných prípadoch používanie názvu "euro" úplne podlieha pravidlám úradných či štátnych jazykov členských štátov EÚ. Tu ti preto ponúkame príklad správneho skloňovania tohto krkolomného slovíčka u nás, v našej domovine :

Slovo euro (po číslovkách či samostatne) sa skloňuje takto:

jednotné číslo: N - euro

G - eura

D - euru

A - euro

L - eure

I - eurom

množné číslo: N - eurá

G - eur

D - eurám

A - eurá

L - eurách

I - eurami

**Tak teda šťastný nový
Eurok 2009 Vám všetkým !**

Vydanie: 2– 2008/2009

Vydáva: ZŠ Hrnčiarska 13

v Humennom

Za vydanie zodpovedá:Mgr. Rudolf Klikušovský

Zodpovední redaktori:Mgr. Jitka Fil'ová

Mgr. Jana Kurilová

Redaktorská rada : Branislav Slobodník

Ráchel Reháneková

Alexandra Bednářová

Nikoleta Taňkošová

Ilustrácie: žiaci ZŠ Hrnčiarskej v Humennom

Typografická úprava: Mgr. Jitka Fil'ová